

Netrukus Lietuva minės trisdešimt metų, kai laisvės gynėjai apgynė nuo sovietų agresijos atkurtą mūsų šalies nepriklausomybę. Šiomis akimirkomis itin išryškėjo Lietuvos radijo ir televizijos vaidmuo informuojant ir telkiant žmones ginti nepriklausomybę. Todėl LRT, praėjus trisdešimčiai metų, kviečia visuomenę kartu prasmingai paminėti Laisvės gynėjų dieną, sakydami „Mūsų laisvė užaugo“.

Artėjant Sausio 13-osios trisdešimtmečiui, LRT kvietė visus 1991-ųjų įvykių liudininkus pasidalyti tų dienų nuotraukomis, vaizdo ir garso įrašais, siekiant sukurti visiems prieinamą virtualų muziejų. Viso LRT pasiekė apie 150 laiškų su įvairia medžiaga. Daugiausia laiškuose nuotraukos iš asmeninių archyvų. Keletas piliečių atsiuntė didelius kiekius nuotraukų, taip pat buvo atvežti sausio įvykių metu daryti nuotraukų negatyvai, kurių virš 200 vienetų.

„LRT archyvai – kiekvienam visuomenės nariui prieinamas audiovizualinis lobynas, kuriame visai tautai svarbi istorijos, politikos, kultūros įvykius liudijanti medžiaga. Kviesdami visuomenę papildyti archyvą asmenine medžiaga, sukūrėme virtualų muziejų, kuris ne tik bus simbolinis paminėjimas dienos, kai laisvės gynėjai apgynė mūsų šalį nuo sovietų agresijos, bet kartu ir pasakos šią svarbią šalies istoriją ateities kartoms“, – sako LRT generalinė direktorė Monika Garbačiauskaitė-Budrienė.

LRT sulaukė laiškų su nuotraukomis bei filmuota medžiaga iš asmeninių archyvų. Vienas jų – filmuotas užsieniečio akimis. Taip pat pasiekė ir daiktai: visa dėžė autentiškų liudijimų mokinių, kurie tą naktį stovėjo prie TV bokšto. Juos surinko mokytoja, šių atsiminimų pagrindu norėjusi išleisti knygą. Ji perdavė savo auklėtinės batą, lemtingąją naktį peršautą rikošetuojančios kulkos.

Padovanota autentiška iškaba, prieš trisdešimt metų kabėjusi ant LRT pastato, kai jis buvo okupuotas: iškaba lietuvių ir rusų kalbomis įspėjo, kad eiti į vidų griežtai draudžiama. Žmonės atsiuntė savo kūrybos patriotinių eilėraščių, dainų tekstų, natų. Visą virtualų atminties archyvą galima apžiūrėti specialiaame [LRT.lt polapyje](https://www.lrt.lt/polapyje), kuriame lankytojai taip pat ras aktualių straipsnių, įvykių chronologiją, dokumentinius filmus apie Sausio 13-ąją, ciklą „Neužmiršti“ apie žuvusius ginant laisvę.

Dėl pandemijos šalyje teko nukelti trisdešimtmečiui ruošą specialią erdvinio garso ir vaizdo instaliaciją ant visuomeninio transliuotojo pastato. LRT RADIJAS parengė trylikos stotelių ekskursiją „Kalbanti Sausio 13-osios istorija“. Vilniaus miesto gyventojai ir svečiai turės galimybę apkelti trylika stotelių, kurių kiekviena pasakoja istoriją.

LRT TELEVIZIJOS žiūrovų sausio 12 d. lauks speciali tiesioginė transliacija „Mūsų laisvė užaugo“, kurioje bus rodomi specialūs reportažai, pokalbiai su įvykių liudininkais,

atkuriamoji dokumentika. Programą ves LRT TELEVIZIJOS laidų vedėjai Eglė Bučelytė ir Deividas Jursevičius. Taip pat visuose LRT žiniasklaidos kanaluose bus transliuojamos specialios autorinės programos.

